secretaris@ivn-eemland

Nieuwsbrief IVN Eemland

Mei 2021

De 300 Roedenlaan in Lage Vuursche.

Agenda

- **Afgelast! zaterdag 2 mei,** open dag kwekerij/boomgaard tegenover Paleis Soestdijk.
- **Afgelast! zaterdag 15 mei,** excursie naar Zwanenbroekje en de Millingerwaard afgelast. Reservedatum 2 oktober. Informatie en opgeven via: Excursies@ivn-eemland.nl
- **Zaterdag 22 mei,** open dag kwekerij/boomgaard tegenover Paleis Soestdijk 11.00-17.00 uur, ook op zondag 20 juni, zaterdagen 3 juli t/m 28 augustus, zaterdag 25 en zondag 26 september, 24 oktober. De bloemenpluktuin is open van 11.00-15.00 uur. Zie ook artikel in deze nieuwsbrief.
- **Zaterdag 19 juni,** vrijwilligersborrel IVN-Eemland, Jachthuislaan 68, Soest, 16.00-19.00 uur (buiten). Voor iedereen die actief is bij een van onze werkgroepen.

Open dagen kwekerij en boomgaard tegenover Paleis Soestdijk

- Afhankelijk van de versoepeling van de Covid-maatregelen openen we de deuren op:
  - Zondag 2 mei: **afgelast.**
  - Zaterdag 22 mei: Themadag: Wereldbiodiversiteitsdag
  - Zondag 20 juni: Themadag: Midzomerdag
  - Zaterdagen 3 juli t/m 28 augustus: Thema: Bloemenpluktuin
  - Zaterdag 25 & zondag 26 september: Themadag: Voedselverspilling
  - Zondag 24 oktober: Themadag: Circulair landgoed

De openingstijden voor de open dagen: 11.00-17.00 uur en de bloemenpluktuin: 11.00-15.00 uur.

Lente in de kwekerij/boomgaard

● In de kwekerij/boomgaard tegenover Paleis Soestdijk is de vrijwilligersgroep hard aan het werk geweest. De eerste maanden van dit jaar is er veel aangeplant: Bijzondere besdragende heesters (eetbaar), diverse druivenrassen aan draad, doornloze bramen aan draad, twee keer 9 soorten inheemse boompjes/heesters en een kruidentuin. De gemengde heestertuin is uitgebreid. De vergrote (pluk)bloementuin/moestuin is voorzien van houtsnipperpaden en is al deels beplant en ingezaaid. In de kas wordt voorgezaaid. Ook zijn er wilde bloemen gezaaid. In juli en augustus kan er op zaterdagen geplukt worden. De nieuwe imker, Nadia Ahmadi, heeft haar eerste bijenkast geplaatst.

De nieuwe imker, Nadia Ahmadi, heeft haar eerste bijenkast geplaatst. Foto Annette van Dijk

● Behalve door diverse aanplant is de natuur verder versterkt door een flinke takkenril en door de aanleg van een broeihoop voor ringslangen dicht bij de Praamgracht. Daar heeft Harry van den Deijssel begin april bij geholpen.

● Via hem kwamen we ook aan de benodigde paardenmest. De hoop is opgezet volgens de richtlijnen van het RAVON. Evenals vorig jaar zijn er ook onlangs weer ringslangen gespot, een kleinere bij het appelhuis en twee volwassen exemplaren op de zuidkant van de beukenheg achter de notentuin, lekker in de zon. Hopelijk gaan de slangen dit voorjaar eieren afzetten in de broeihoop. Het is volop lente, alles loopt uit en de fruitbomen staan in bloei. Doorgaans zijn we er op woensdagmorgen en zaterdagmorgen aan het werk. Kom gerust even buurten. De eerstvolgende open dag is gepland op zaterdag 22 mei (11.00 tot 17.00 uur). *Wim Kok*

De bloemenpluktuin zal er over enkele maanden kleurrijk uitzien. Foto Wim Kok

Begin april, tijdens hagelbuien, hielp Harry met de aanleg van de broeihoop voor ringslangen. Foto Wim Kok

Vroege Vogels over de Eempolders en Arkemheen

- BNNVARA wijdde zijn aflevering van Vroege Vogels over de Eempolders en de polder Arkemheen op 30 april. De uitzending is terug te zien op https://www.bnnvara.nl/vroegevogels/videos/561971.

Excursie naar Millingerwaard afgelast

- Helaas is er door de gidsen besloten dat de excursie voor leden en donateurs naar de Millingerwaard op 15 mei niet doorgaat. We hebben een paar weken terug met de gidsen voor gewandeld en alles leek in orde. De deelnemers zijn inmiddels ingelicht.
- Wij als werkgroep excursies gaan ons nu concentreren op 2 oktober, die datum stond al gepland als reservedatum. De deelnemerslijst voor de excursie is doorgeschoven naar die datum, er is een reservelijst waarvoor leden en donateurs zich kunnen aanmelden via de IVN Eemlandsite: werkgroep excursies. Verdere info over de dag wordt t.z.t. vervolgd.
https://www.ivn.nl/afdeling/eemland/excursies
namens de werkgroep excursies, Corry Heus

De laatste hand wordt gelegd aan het vullen van de nestgangen en het aanbrengen van de nummering boven aan de vakken. Foto Wim Smeets

Voortgang oeverzwaluwenwand Bunschoten

- Vandaag (28 april) hebben Joop en ik vanuit de wetering onderhoud gepleegd aan de Vebowand Bunschoten. Er lag flink wat zand op de onderbalk vanwege het feit dat er minstens 113 nestgangen zo goed als compleet waren en waarschijnlijk een even groot aantal nestgangen in aanbouw waren. Als de hoop zand op de onderbalk de schrikdraad raakt en het is vochtig, dan raakt de schrikdraad de spanning kwijt en werkt niet meer tegen de ratten.
- Eind volgende week (de week van 3 mei) maken wij de overig nestopeningen open en kunnen de oeverzwaluwen aan de hele wand gaan broeden. Ze zitten nu recht tegenover de kijkwand, hetgeen prachtige schouwspellen oplevert. *Wim Smeets*

UIT DE PERS

Veenlaag onder het zand bij Lage Vuursche

- Emeritus-hoogleraar van de Universiteit van Amsterdam Jan Sevink en universitair hoofddocent van de Universiteit Utrecht Wim Hoek, beiden lid van de Wetenschappelijke Adviesraad van het Geopark Heuvelrug Gooi en Vecht (partner van IVN Eemland), zijn in Lage Vuursche gestuit op een veenlaag uit de ijstijd van naar schatting dertien- of veertienduizend jaar geleden. Die zeldzame vondst geeft een beeld van de begroeiing in een kortdurende warmere periode die abrupt stopte en gevolgd werd door een heel koude fase in het laatste deel van de ijstijd. In deze regio zijn niet veel veenlagen van deze ouderdom aangetroffen. De laatste, zeldzame vondst was het oerbos uit de IJstijd op het Leusder Landgoed Den Treek vlakbij Amersfoort. *(Bron: Geo Nieuwsbrief 21 Geopark Heuvelrug Gooi en Vecht april 2021)*

Vrij Polderland tegen windmolens en zonneparken in Eempolders

- ,,Steeds meer mensen in Soest, Baarn en Hoogland – ook melkveehouders – maken zich zorgen over de dreigende aantasting van de polder'', zegt voorzitter Robert van Motman van de Vereniging Vrij Polderland (VVP). De club in Soest krijgt dan ook steeds meer leden. Nu zijn het er al 190. Een nieuwe dreiging wordt actueel: er zijn al locaties in beeld voor twee windturbines en maar liefst 50 hectare aan zonnevelden. Midden in de Eempolders**.**

- Vrij Polderland keerde zich recent al tegen de – inmiddels geschrapte – plannen voor een nieuwe boerderij in de polder bij Soest én de plannen voor Paleis Soestdijk en omgeving. Beide locaties bevinden zich aan de rand van het poldergebied. ,,Maar nu gaat het om het hart van de Eempolders'', zegt Van Motman, staande in de wind langs de Eem bij de beoogde locatie voor de windturbines. Die zijn gepland naast de Amersfoortse rioolzuivering langs de Eem, met een weids uitzicht richting de weilanden van Soest. ,,Zonnevelden – ik noem ze het asfalt van het groen – en windturbines hier? Hoe bedenken ze het!''

- Het feit alleen al dat het gemeentebestuur locaties in de polder dúrft te bedenken, samen met inwoners van Soest, vindt hij onvoorstelbaar. Van Motman: ,,De huidige coalitie van VVD, D66, GGS en CU/SGP heeft het vastgelegd in haar coalitieakkoord: er komen géén windmolens en zonneweides in de polder. Er is gewoon geen politiek en maatschappelijk draagvlak voor. De VVP roept alle partijen op stelling te nemen tegen deze plannen, dan weet iedereen waar hij of zij volgend jaar op moet stemmen.''

Spelletje

- Leden van de VVP hebben eind vorig jaar meegedacht – dat heet in Soest participatie – met zo'n vijfhonderd andere inwoners van Soest over mogelijke locaties voor windmolens en zonneweides. Van Motman: ,,Toen is gezegd dat we zonneweides en windturbines het liefst niet willen hebben in Soest. Maar, werd toen ook gezegd: stel nou dat het tóch moet, het écht nodig is, het niet anders kan. Waar kunnen ze dan het beste staan? Dat vind ik een raar psychologisch spelletje. Je kan hier heel gekke voorbeelden bij bedenken.''

- ,,Maar nog gekker'', vult Van Motman aan en hij blijft even staan. ,,Van de regio hoeft het niet. Sterker nog, in de Regionale Energie Strategie (RES) – een plan waarin de regio bepaalt hoe ze energie gaat opwekken – worden geen locaties in de Soester polder vermeld voor molens en zonnevelden. Onze buren Amersfoort en Baarn zitten ook in die RES, die zeggen dus eigenlijk: voor ons hoeft dat niet in Soest. Soest is dus niet verplicht om locaties te zoeken.''

Brom

- Van Motman voert ook de argumenten op die tegenstanders elders gebruiken: het laagfrequente geluid – de brom – van de wieken, de slagschaduw en het flikkerlicht van de wieken, de vogels en vleermuizen die weggemaaid worden, de achteruitgang van het weidegebied voor weidevogels, de geringe opbrengst van zonnevelden en het verdwijnen van grasvelden die CO_2 opnemen en zuurstof afstaan. Van Motman: ,,Onderzoeken stellen dat er binnen een straal van 2,4 km van 240 meter hoge windmolens geen mensen moeten wonen. Maar daar vallen delen van Soest en Amersfoort wel onder.''

- Het grootste argument tegen de windturbines is het verdwijnen van het vrije uitzicht over de polder, het kroonjuweel van de VVP. ,,Dat weidse gebied is uniek in de provincie en landelijk gezien heel aantrekkelijk voor weidevogels'', zegt Van Motman. ,,De polder Arkemheen-Eemland is bovendien Nationaal Landschap. Wij willen de polder juist mooier maken, ook voor de recreant. De polder mag wel meer natuur krijgen van ons.''
(Bron: AD Amersfoortse Courant 8 april 2021)

IVN Eemland
KvK 40506396
p/a Turfstreek 95
3766 HT Soest
0615825471
secretaris@ivn-eemland.nl
www.ivn.nl/afdeling/eemland
https://www.facebook.com/IVNEemland

Zeearend. Foto Wim Smeets.

BIOLOGISCH MOMENT

Op zoek naar het roze grondschijfje - een avontuur in Op Hees

● Sinds een paar jaar zoek ik redelijk intensief naar paddenstoelen. Paddenstoelen zijn het hele jaar te vinden, maar vooral in de periode dat er geen insecten vliegen. Zo ben ik toch het hele jaar op pad in de natuur. Op Waarneming.nl heb ik ruim 2500 paddenstoelen ingevoerd, verdeeld over zo'n 250 soorten. Er zijn ruim 5000 soorten dus ik ben nog niet klaar. Om waarnemingen goedgekeurd te krijgen heb je vaak goede detailfoto's nodig. En nogal eens brengt alleen de microscoop uitkomst. Het laatste jaar probeer ik ook wat mooiere foto's te maken met het oog op eventuele lezingen (wanneer die weer eens gehouden mogen worden). Op de site van de fotogroep (http://fwg-eemland.pgserve.nl/cpg/) plaats ik sinds kort ook foto's in het album Paddenstoelen.

Locatie van roze grondschijfjes in Op Hees.
Foto: Jaap van den Berg

● Toen ik in februari zag dat Jaap van den Berg in Op Hees roze grondschijfjes had gevonden (en microscopisch had laten onderzoeken) ben ik daar ook eens gaan kijken. Roze grondschijfjes zijn volgens de Nederlandse Mycologische Vereniging in Nederland vrij algemeen maar verder in Europa heel zeldzaam. In Utrecht zijn ze van vier locaties bekend. Meestal betreft het plaatsen waar een laag grond wordt verwijderd om de bodem te verschralen. Dat is hier niet het geval. Dankzij Waarneming was de plek wel duidelijk maar na een uur had ik nog niets gevonden. Jaap en ik tippen elkaar wel over bijzondere paddenstoelen. Hij vindt er trouwens meer dan ik. Hij stuurde een foto waarop de exacte locatie met takken was gemarkeerd, in de buurt van een grote eik die ik al eerder had gezien.

● Op een zonnige morgen ben ik op zoek gegaan naar die locatie. Die had ik al snel gevonden. Maar ik zag niks. Ook een beetje in de buurt gekeken, maar nee, niets te zien. Toch nog maar eens terug naar die gemarkeerde plek. Op dat moment kwamen twee groen geklede mannen het terrein op stappen. Vast boswachters. En ik was van het pad af. 'Zoekt u iets?'. Ik begon een enthousiast verhaal over de bijzondere paddenstoelen die hier zouden moeten staan. Hoe interessanter het verhaal des te minder kans op een bekeuring dacht ik. Ook zij zagen niets.

● Na tien minuten kwam de echte boswachter aanrijden. Die kende ik wel en hij mij ook. Weer keuvelden we tien minuten over van alles en nog wat en daarna reed de boswachter weer weg en verdwenen ook de andere natuurvorsers. Impliciet had ik bij dezen toestemming gekregen van het pad af te gaan, maar dit terzijde. Ik kon het niet uitstaan dat ik niets gevonden had en voor de derde keer keek ik nog eens heel nauwkeurig.

- En toen pas zag ik ze. Ze waren nog veel kleiner dan ik dacht. Prachtige kleine schijfjes in verschillende tinten, vooral roze. Het viel niet mee om ze mooi op de foto te krijgen maar ik had de tijd; paddenstoelen vliegen niet weg.

Roze grondschijfjes tussen het mos aan de rechterkant van de foto. Foto: Dick Nagelhout

- Thuisgekomen heb ik wat foto's naar de boswachter geappt. Hij vond het prachtig. 's Avonds werd ik nog door hem gebeld. Hij had gezien dat de andere mannen ook wegliepen. Hoorden die dan niet bij mij? Nee dus. Geen idee wat de consequenties voor hen zouden zijn geweest als hij dat had geweten.

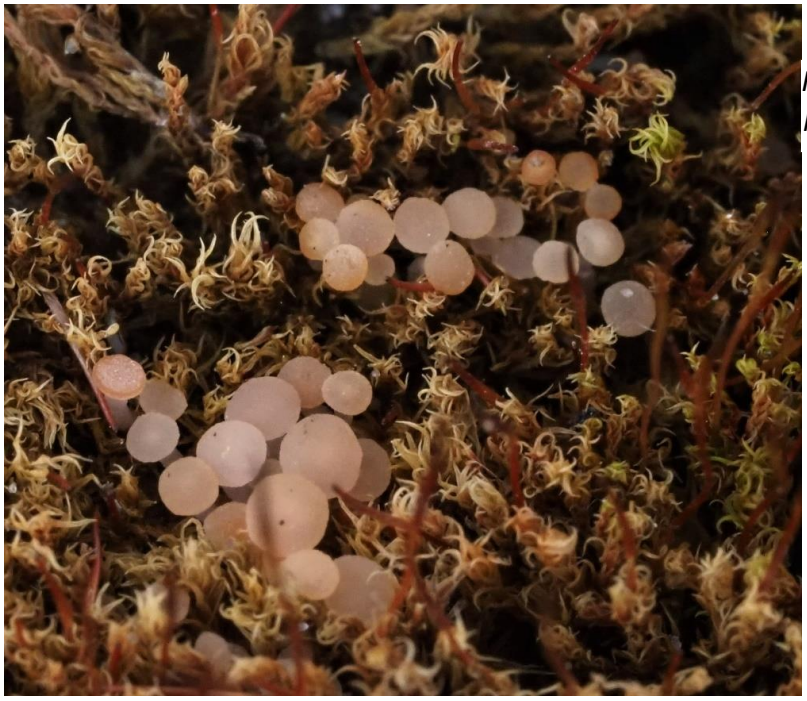

Roze grondschijfjes. Foto: Dick Nagelhout

Dick Nagelhout, m.m.v. Jaap van den Berg, 28 maart 2021